

Jaarverslag 2013

Stichting Tweede Uitleg,

Ruimte voor Ouderen

(55+ Sociëteit)

*

INHOUDELIJK VERSLAG

Vastgesteld in de bestuursvergadering van
25 maart 2014

Inhoudsopgave

Inhoudelijk verslag

Inleiding	pagina 3
Doelstelling	pagina 3
Doelgroep	pagina 4
Bestuur	pagina 4
Organisatie	pagina 5
Deskundigheidsbevordering	pagina 5
Lustrum	pagina 6
Vaste activiteiten	pagina 6
Eettafel	pagina 7
Filmvoorstellingen	pagina 7
Lezingen	pagina 8
Exposities	pagina 10
Speciale activiteiten	pagina 10
Speciaal op zondag	pagina 11
Stadsdorp	pagina 12
Publiciteit	pagina 12
Bijlage “Bezoekers in 2013”	pagina 13
Bijlage : Vrijwilligers in 2013”	pagina 14

Inleiding

Voor de Tweede Uitleg stond 2013 in het teken van het tienjarig bestaan van de sociëteit. Een lustrum dat feestelijk werd gevierd. Maar het was ook een goed moment om terug te kijken op die tien jaren en te zien hoe de ontwikkeling is geweest. De start was het resultaat van eensgezindheid tussen spontaan actievoerende buurtbewoners en – mede dankzij de inzet van enkele politieke partijen – een begripvol stadsdeelbestuur. Het eerste jaar was experimenterend vallen en opstaan, maar tegelijkertijd een jaar waarin al de kiem werd gelegd voor latere succesvolle activiteiten. De eerste lezingen werden verzorgd door buurtbewoners die vertelden over hun werk. De eerste films waren die welke veel ouderen in voorafgaande jaren hadden gemist, omdat zij niet graag meer alleen naar de bioscoop gingen. In de eerste exposities kregen amateur kunstenaars uit de buurt vaak voor het eerst een kans hun werk te laten zien. Ook het bridgen, de gymnastiek en natuurlijk de eettafel waren er vanaf het begin. Er werd meer ad hoc geïmproviseerd, diverse zaken gingen fout, maar het goede bleef en daarop werd voortgeborduurd. Met daarnaast uitbreiding naar nieuwe activiteiten. Het resultaat na tien jaar mag er zijn. Een bloeiende ouderensociëteit, hecht georganiseerd dankzij betrokken vrijwilligers. Een ontmoetingscentrum voor met name alleenstaande ouderen die er gezelligheid vinden en interessante ontspanning. De bezoekers zijn over het algemeen enthousiast over wat de Tweede Uitleg hen biedt, getuige het feit dat velen van hen trouwe gasten zijn. Nieuwe vrijwilligers komen vaak voort uit de groep van vaste bezoekers.

Steeds meer organisaties en initiatiefnemers weten de Tweede Uitleg te vinden om mee samen te werken. Door gebrek aan mankracht kunnen we hier niet altijd gehoor aan geven.

Doelstelling

Statutair is vastgelegd dat de Stichting Tweede Uitleg aan bewoners boven de 55 jaar in de Zuidelijke Binnenstad de gelegenheid wil bieden elkaar te ontmoeten, zich te ontplooien door activiteiten te organiseren en aan activiteiten deel te nemen, waarbij zij geen passieve consumenten zijn maar zelf de organisatie dragen.

De Tweede Uitleg is daarmee een vrijwilligersorganisatie.

Stadsdeel Centrum heeft een huurcontract met de eigenaar gesloten en stelt de ruimte ter beschikking. Het stadsdeel heeft zich bereid verklaard om het tekort op de exploitatie tot een maximum bedrag van € 19.450 te subsidiëren.

Doelgroep

De Tweede Uitleg is bedoeld voor bewoners met postcode 1017. Deze buurt, de Zuidelijke Binnenstad, wordt begrensd door Leidsegracht, Singelgracht, Munt en Amstel. De potentiële doelgroep wordt gevormd door de naar schatting ruim 2000 bewoners boven 55 jaar. De reële doelgroep is veel kleiner en voornamelijk boven de 65, doordat veel 55-plussers nog werken. Schattingen daarvan zijn echter niet goed te maken.

Het is een gegeven dat in deze buurt geen verzorgings- of verpleeghuizen gevestigd zijn. Deze instellingen bieden vaak faciliteiten aan zelfstandig wonende ouderen zoals bewegingsactiviteiten, cursussen en maaltijden. Deze leemte moet en wil de Tweede Uitleg vullen. Naast deze basis-service streeft het bestuur ernaar dat ook een variatie aan culturele en ontspannings-activiteiten wordt georganiseerd.

In 2013 werden bij de verschillende activiteiten in totaal bijna 10.000 bezoekers geteld.

Bestuur

In 2013 bestond het bestuur uit vier leden

Mevrouw Rita Kohnstamm (voorzitter)

De heer Bert van Houten (secretaris/penningmeester)

Mevrouw Karla Reiss (lid)

De heer Camiel Splinter (lid/notulist)

Het zoeken naar een geschikte kandidaat heeft wel de aandacht van het bestuur, maar had door de drukte rond de organisatie van het lustrum geen prioriteit. De bedoeling is in 2014 actief op zoek te gaan naar iemand uit de gelederen van vrijwilligers of vaste bezoekers, die zodoende vertrouwd is met de sfeer en doelstelling van de Tweede Uitleg. Het bestuur vergaderde tweewekelijks op dinsdag van half twaalf tot één uur.

Op 28 januari was er een gezamenlijke bestuursvergadering met de SOOP.

Op 17 april was het bestuur vertegenwoordigd op het door het Stadsdeel georganiseerde symposium ter ere van het tienjarig bestaan van de SOOP.

Organisatie

De Tweede Uitleg drijft op de inzet van ruim 40 vrijwilligers. Zij zijn gastvrouw of gastheer, organisator en aanspreekpunt voor de (vaste) activiteiten of docent voor cursussen. In het afgelopen jaar mochten we drie nieuwe vrijwilligers begroeten. Taken en verantwoordelijkheden werden zo evenwichtig mogelijk verdeeld over bestuursleden en andere vrijwilligers.

Mevrouw Karla Reiss: coördinatie van gastvrouwen en -heren, van eettafel en catering.

De heer Bert van Houten: bezoekersadministratie, verhuur, organiseren van filmvoorstellingen en bridgedrives.

Mevrouw Rita Kohnstamm: verzorging van externe en interne publiciteit, i.c. het maken van de nieuwsbrieven en affiches.

Mevrouw Anne Bosscher: huismeester.

De heer Sander van Hulsenbeek: organisatie van lezingen.

Mevrouw Tine Lebesque: organisatie van exposities.

In de sociëteit waren, afhankelijk van de activiteiten, per dagdeel steeds één, twee of drie gastvrouwen /heren aanwezig. Hun vrijwilligerswerk werd via een dienstrooster gecoördineerd.

De gastvrouwen en gastheren vergaderden onder leiding van mevrouw Reiss drie keer in 2013.

Deskundigheidsbevordering

Op 4 oktober werd in het kader van de deskundigheidsbevordering een wijnproeverij gehouden voor vrijwilligers waarna zij met meer kennis van zaken inspraak konden hebben in de keuze van de nieuwe huiswijnen.

Op 30 oktober waren 33 vrijwilligers aanwezig bij een geanimeerd diner dat voor hen werd georganiseerd in het ROC restaurant in de Da Costastraat, bediend door studenten van de school. Hieraan voorafgaand kregen vrijwilligers voorlichting van VU docent Iris van Asch over internetgebruik door ouderen.

Lustrum

Het bestuur had de afgelopen drie jaar, dankzij enkele gulle giften van vaste bezoekers, een financiële reserve opgebouwd om het lustrum te kunnen vieren. Hierdoor was een wat grootsere opzet mogelijk. De Amstelkerk werd afgehuurd voor een receptie van 17.30 tot 20.30 uur op 29 mei. Genodigden waren met name leden van het Stadsdeelbestuur, directieleden van fondsen die geld ter beschikking stelden voor de inrichting van het pand aan de Nieuwe Looiersstraat, (oud) vrijwilligers, (oud) docenten, degenen die in de loop der tijd lezingen hebben gegeven, besturen van SOOP en SOOJ en onze eigen wijkagenten.

De catering was uitbesteed. Tijdens de receptie was er een optreden van het Artikoor, een voorstelling van een eenakter door Swanproducties en mevrouw Denise de Haan speelde achtergrondmuziek op de piano. De kerk was feestelijk versierd met bloemen en lichtjes. Als aandenken kregen de bezoekers een mooie pen met opschrift.

Vaste Activiteiten

De Tweede Uitleg was open op maandag, dinsdag en woensdag van 10.00 tot 18.00 uur. Donderdag van 10.00 tot 20.00 uur en vrijdag van 10.00 tot 13.00 uur en bij opening van exposities van 16.30 tot 18.30 uur.

De sociëteit was gesloten van 1 juli tot 30 augustus. Alleen de eettafel en het bridgen gingen tijdens deze zomerstop door.

De vaste weekagenda bestond uit

Cursussen en gezelschappen

- Brei-inloop
- Bridgen
- Computerinloop en computerles
- Duitse literatuur
- FitGym en Meer Bewegen voor Ouderen
- Franse conversatie
- Leesgroep (maandelijks)
- Muziekcursus
- Muziekclub
- Naailes
- Schilder- en tekeninloop
- Yoga

Eettafel

Traditiegetrouw werd op donderdag met elkaar een driegangenmenu gegeten. Men moet hiervoor inschrijven, omdat slechts plaats is voor 34 gasten. Het streven was niet alleen vaste bezoekers te laten aanschuiven, maar ook een paar plaatsen te reserveren voor incidentele of zelfs nieuwe gasten.

Er werd gekookt door vijf vaste koks.

Filmvoorstellingen

Twee maal per maand, op de eerste en derde woensdag. In afwisseling van klassieke en recente films. Hoewel de nadruk steeds meer op recente films komt te liggen. Daar is veel animo voor, omdat ouderen niet zo graag alleen naar de bioscoop gaan.

De volgende films werden vertoond:

- * Some like it hot
- * Ballet film Romeo & Juliet
- * Tous ensemble
- * Vertigo
- * Laurence Anyways
- * The Tree of life
- * The best exotic Marigold Hotel
- * Alles is familie
- * Süskind
- * Amour
- * Life of Pi
- * Jagten
- * Scènes uit een huwelijk
- * Argo
- * La règle du jeu
- * The boys from Brazil
- * Sunset Boulevard
- * Lincoln
- * Jules et Jim
- * De nieuwe wildernis

Het gemiddeld aantal bezoekers van de films was 25, uiteenlopend van 16 tot 37.

Lezingen

Twee maal per maand, op de tweede en vierde woensdag. Aanvankelijk gehouden door buurtgenoten, gaandeweg door een grotere groep van Amsterdammers. De lezing kan gaan over hun werk, expertise of interessegebied.

- * Osteopaat Michael Pallat *Osteopathie*. Geneeskunde met een bijzondere filosofie.
- * Seksuologe Liesbeth Stam *Seksuologie*. Over de samenwerking tussen arts en psycholoog.
- * Wijkagent Ronald Pronk *De wijkagent*. Het dagelijks leven op straat en de veiligheid van de wijk.
- * Kinderneuroloog Peek le Coultre *Hersenen en muziek*. Wat muziek met onze hersenen doet, met name in relatie tot taal.
- * Psycholoog Dolph Kohnstamm *Ik ben ik; ik en mij*. Over plotseling doorbrekend zelfbesef in de kindjaren.
- * Musicologe Lieke Blom *Passiemuziek*. De ontwikkeling van passiemuziek vanaf de aanvang tot Bach.
- * Johan en Trui Blaisse *De restauratie van Keizersgracht 794*. Een persoonlijk verhaal over wonen in een monument.
- * Journalist Remco Reiding *Een kind van het Ereveld*. Een zoektocht naar oorlogsslachtoffers uit de voormalige Sovjet-Unie.
- * Historicus Bert Jan Flim *Onder de klok*. Over studenten die in de oorlog joodse kinderen onderbrachten in pleeggezinnen.
- * Kunsthistoricus Robine Bausch-Bronsing *Vorstelijk imago*. Hoe geschilderde portretten werden gebruikt als beeldvorming.
- * Sander van Hulzenbeek *Immunisation Days in India*. Hoe Rotary International zich inzet voor vaccinatie tegen polio.

- * Publicist Martin Schouten *Het Paling Oproer*. Een levendig beeld van Amsterdam rond 1886 met een bloedbad als afloop
- * Politicus Luud Schimmelpenninck *Mijn witte stad*. Na 42 jaar rijden in diverse Europese steden witte fietsen.
- * Bewegingstherapeut Nico Sliphorst *Je wordt 55+... en dan ...*. Lichamelijke activiteiten maken je nog steeds soepeler en geven energie.
- * Monique Copper & Rein Edzard: *Sports et Divertissements*. Presentatie in beeld, tekst en muziek over Erik Satie.
- * Jacques Allegro *Stadsdorp Zuid*. Door met elkaar op te trekken, houd je ook op oudere leeftijd de regie over je leven.
- * Robert Reinders Folmer *Buitenplaats Wester-Amstel*. Voordracht over het huis, de eigenaren, de geschiedenis en het heden.
- * Psychiater Martin Willems *DSM-5*. Verhitte discussies over de nieuwe versie van de beschrijvingen van psychiatrische aandoeningen.
- * Kunsthistorica Gerda van Ham *Nabis*. Over een kleine maar buitengewoon invloedrijke groep Franse kunstenaars rond 1900.

Het gemiddeld aantal bezoekers van de lezingen was 42, uiteenlopend van 25 tot 65.

Exposities

- * Schilderclub van de Tweede Uitleg *De Donderdagschilders*. Overzicht van het werk uit het afgelopen jaar.
- * Nella Montfoort *Het theater van het leven*. Schilderijen.
- * Daan Karman *Camera Botanica*. Foto's.
- * Josua de Jong *Het Hollands landschap in olieverf*. Schilderijen.
- * Ilse Winter *Therapeutisch dagboek*. Tekeningen en aquarellen.
- * Maria Hendriks *Water- en voederbakken*. Keramiek.
samen met
Martin Ruijter *Persoonlijke beeldenwereld*. Zelfportretten.
- * Ronald Vles *De wereld in (water)verf*. Aquarellen.

Het gemiddeld aantal bezoekers van de openingen was 56, uiteenlopend van 20 tot 86.

Van verkocht werk kreeg de Tweede Uitleg 15 procent van de opbrengst.

Speciale activiteiten

- * Op de Nieuwjaarsreceptie op 4 januari mochten we ruim 80 bezoekers verwelkomen. Tijdens de receptie werd een bijzondere verkooptentoonstelling gehouden van wandkleden van Yvonne Fleury, de het jaar daarvoor overleden hulpvrouw van het eerste uur.
- * Op 29 maart werd een kledingbeurs voor dames georganiseerd waar men eigen kleren kon inbrengen en voor kleine prijsjes kon verkopen.
- * Op twee maandagmiddagen voorafgaand aan Pasen hield Govert Jan Bach voordrachten over de Mattheüs Passion.

- * 10 juni werd het resultaat gepresenteerd van het project Ouderen onderwijs VU *Levensverhalen*. Voorafgaand hieraan waren 15 bezoekers van de Tweede Uitleg uitgebreid geïnterviewd door studenten ouderenpsychologie van de VU.
- * 28 juni werd met een haringparty het seizoen afgesloten.
- * Tijdens de zomerstop werd door 49 deelnemers per bus een dagtrip gemaakt naar Park Hoge Veluwe / Kruller-Müller / Jachtslot Sint Hubertus / Bronbeek.
- * 30 augustus werd het nieuwe seizoen geopend. Tijdens deze feestelijke borrel werd een boekenmarkt gehouden. De opbrengst kwam ten goede aan een goed doel.
- * Dit jaar werd geen speciale kerstviering georganiseerd. Wel stond in de Tweede Uitleg een versierde kerstboom en werd op woensdag voorafgaand aan Kerstmis, aansluitend aan de film, glühwein en kerstbrood geserveerd. De laatste eettafel in december was een kerstdiner.

Speciaal op zondag

Voor veel alleenstaande ouderen zijn zondagen moeilijk door te komen. Het is stil en saai rond hen. Speciaal in de wintermaanden. Om die reden startte de Tweede Uitleg als experiment met een aantal activiteiten op zondagmiddag.

- * 22 september *Levenslang toneel*. Actrice Ellen Vogel vertelde in een vraaggesprek over haar leven en werk 50 bezoekers.
- * 13 oktober *Scrabble competitie*. 13 bezoekers.
- * 3 en 10 februari; 7 en 14 april; 3 en 10 november *Borgen*. De dertig afleveringen van deze Deense televisieserie werden verspreid over het jaar op zes zondagen getoond, onderbroken door een lichte lunch. 28 bezoekers.

Stadsdorpen

Het ligt voor de hand dat ook het bestuur van de Tweede Uitleg zeer geïnteresseerd raakte in de ontwikkeling van stadsdorpen. Het ligt immers geheel in de lijn van de uitgangspunten van de Tweede Uitleg: voor en door ouderen zelf. Ook onze doelgroep toont interesse. De voorzitter van de Buurtvereniging Wetering Verbetering, mevrouw Maartje Romme, heeft met betrekking tot het project in onze buurt contact gezocht met de Tweede Uitleg.

Via de persoon van onze secretaris/penningmeester, de heer Bert van Houten, is de Tweede Uitleg actief bij het initiatief betrokken.

Publiciteit

In de *Binnenkrant* verscheen driemaal het integrale programma van de Tweede Uitleg. In de andere nummers van de Binnenkrant verscheen een verkorte versie.

Drie maal verscheen de Nieuwsbrief in kleur: Lente, Herfst en Winter. Aan postadressen werden ruim 300 exemplaren verspreid, uit bezuiniging voor het merendeel rondgebracht door vrijwilligers. Daarnaast kregen 350 potentiële bezoekers de Nieuwsbrieven digitaal.

De drie programma's (lente, herfst, winter) werden ook steeds op de website van de Tweede Uitleg gezet.

De films, lezingen en expositie-Openingen werden steeds enkele dagen van te voren nogmaals aangekondigd aan degenen van wie een mailadres bekend was.

Bijlage “Bezoekers en Vrijwilligers in 2013”

In 2013 bedroeg het aantal bezoeken aan de ouderensociëteit: 9936
(in 2012: 9840); Gemiddeld per maand: 828 bezoeken (in 2012: 820)

Over de diverse maanden verdeeld was dit:

Januari	929	Mei	631	September	775
Februari	1220	Juni	673	Oktober	1074
Maart	1089	Juli	329	November	1001
April	924	Augustus	447	December	844

Door gemiddeld 205 bezoekers werd wekelijks deelgenomen aan onderstaande activiteiten tegen gemiddeld 202, 210, 207, 184, 169, 137 bezoekers in de voorafgaande zes perioden:

Activiteiten	2004 -2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bridge	18	20	28	28	26	32
Computerinloop	4	1	1	1	1	1
Computerles	8	12	12	12	4	4
Conversatieles en literatuur	6	3	8	8	10	10
Eettafel	30	32	34	34	32	34
Film en Lezing	28	32	38	36	35	34
FitGym en Meer Bewegen voor Ouderen	10	19	22	22	22	22
Leesclub	7	7	7	7	7	7
Muziekgezelschap en Muziekcursus	10	32	32	35	34	30
Naailes en Brei-inloop	4	5	5	6	10	11
Schilderen en Teken	2	5	4	4	4	5
Yoga	16	16	16	17	17	15
Totaal	143	184	207	210	202	205

Er waren 58 actieve mensen als vrijwilliger bij de Tweede Uitleg betrokken:

Bestuursleden	4
Gastvrouwen/gastheren	25
Koks	6
Eettafelassistentes	6
Begeleiders activiteiten	10
Docenten "Computerinloop/computercursus"	3
Docent "Naailes"	1
Docenten "FitGym/Meer Bewegen/Yoga"	3

Sommige van de 47 vrijwilligers zijn bij meerdere bezigheden betrokken.